

Redactiunea

se affia in

strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Articolle nefracate nu se primescu
 nu numai de la correspondintii re-
 scrieri ai „Federatiunii.“ *Scrisori*
 si articole nu se publica. Articlii tra-
 si si nepublicati se voru arde si nu
 mai la cerere espressa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :

Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre siesse lune 5 „ „ „
 Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romanii :

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ „ „
 Pre 3 — 8 „ „ „

Pentru Insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala
 pentru fiecare-care publicatiune sepa-
 ratu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare

de Prenumeratiune la diurnulu

FEDERATIUNEA

Semestrulu II. Juliu—Decembre, 1874.

DDi prenumeranti a caroru prenu-
 meratiune expira cu finea lui Juniu, a.
 v. sunt rogati a-si reinnoi de tim-
 pu prenumeratiunea, assemene si do-
 mi d'a avé diurnulu nostru sè binec-
 aca a se insinua pana la 1/13 Juliu,
 ru ca respectivii domni sè fia feriti
 de placerile irregularitatii intru pri-
 ma diurnulu, era administratiunea si
 intru a de complicatiunile, cari pro-
 ducu d'in intardiarea insinuatiunii.

DDi prenumeranti, cari remasese
 constantia cu pretulu, sunt rogati sè
 revoiesca a-si refu catu mai currendu
 de telele, ca-cu administratiunea d'ia-
 ni intimpina mari greutati d'in caus'a
 madirei restantieloru.

Adress'a (numele, locuint'a si post'a
 ma) sè ni-se communique legibilu si ac-
 tu, ca sè se incungiure ratecirea
 a ocolitur'a esemplarieloru, ce totu
 nu a se intempla cu adrese gressite.
 Vechii prenumeranti voru face bine
 de adresele loru litografate pre
 numeratiunile posteli.

Pretulu a se vedé in frontispiciulu
 diurnulu.

Redactiunea.

B.-Pest'a,

8 Juliu 1874.
26 Juniu. 1874.

camerei deputiloru Ungariei nu-i
 cu scenele emotiunate ce le pro-
 cãte unu incidinte neacceptatu.
 a impresiunea ce fece a supr'a de-
 cloratoru magiari neacceptat'a amenin-
 „Ne vomu revedé la Filippi!“ prin
 dep. serbu Politu-Dessaniciu ter-
 discursulu sèu, despre care s'au
 citu in nr. trecut'u si la care au re-
 citu toti oratorii subsecuenti, Sam-
 trecuta discutendu-se a supr'a unei
 cestiuni puse la ordinea dillei, —
 anea fondului scol. a Iudaniloru,
 divi alta di, in siedinti'a de domi-
 unu nou incidinte, care amenintiã
 a ministeriale si iterata dissolu-
 a a maioritatii guvernamentale. Mai
 de 30 de oratorii crestini si-batura
 a supr'a cestiunii: ce sè fia cu
 alu judaniloru? Sè se dee numai
 osiloru cari nu voru infintiarea
 diurnulu de rabbini? seau sè se im-
 egalu intre dissidentii ortodossi si
 mati? Ministrulu Trefortu in espu-
 sa cerusse mana libera si era si-
 de majoritatea camerei, candu de
 C. Tis'a, intiellesu cu alter ego
 lui Deaku, A. Cengheri, cu Hor-
 (epplu) si Fr. Pulschi, presentã
 a propunerea sa: d'a se lassã ne-
 gata natur'a de dreptu a fondului
 si preste totu a nu se luã vre unu
 usu definitivu, ci a se lassã in voi'a
 strului ca d'insulu sè dispuna pro-
 in a supr'a proventeloru fondului
 tiellessulu cererii ambeloru secte
 mesci, adeca si pentru infintiarea
 diurnulu si pentru ajutorarea scole-
 pop. judano-ortodosse, ceea ce
 sententia pareã a correpunde pro-
 prii ministrulu Trefort, pre care

peccatele salle l'impinsera a grabi sè
 dechiare ca se invoiesce cu propune-
 rea lui C. Tis'a. Atãtu fu de ajunsu
 ca sè erumpa vulcanulu deakisticu ar-
 runcandu lava si spudia a supr'a bietu-
 lui ministru, care comisse eresi'a d'a-si
 apropiã propunerea odiosulu corifeu
 allu opostiunei. Mamelucii revoltara,
 refusandu a primã tocmel'a ministrulu,
 cu Tis'a. Scomotu infernale, confusiune
 babilonica urmã, carei-a presiedintele i
 puse capetu, cu espedientulu d'a suspinde
 siedinti'a pre 15 minute, ca deputatii
 sè se mai recoresca prin corridore. —
 Reincependu consultariile, confusiunea
 deveni si mai mare, ca-cu unii ad officia
 paratissimi, vrendu a impacã differinti'a,
 facura felu de felu de propuneri si sub-
 emendamine, cari stricara si mai rêu
 treab'a, ca-cu punendu-se la votu, se re-
 spinsera tote un'a dupa alt'a d'impreuna
 cu a lui Tis'a. Acum nu mai erã neci o
 propunere. Cee de facutu? Perplessitatea
 erã mare, deputatii vediendu-se in pu-
 setiunea judaniloru lui Moise, ratecindu
 prin desiertulu Arabiei, priviau cu an-
 sietate in tote partile, dora ar' vedé co-
 lum'n'a cea de focu, care sè-i conduca si
 sè-i scotia d'in labirintu, si ce se vedi!
 minunea, — ca in tote lucrurile juda-
 nesci; — se fece si asta data, capetîn'a
 cea plesivita a ministrulu presiedinte
 stralucia in tota splendorea sa, candu
 in mediuloculu cellei mai profunde ta-
 cერი rosti oraclulu conformu regula-
 mentulu camerei, ca propunerea respin-
 sa ne mai potundu-se presentã in aceea-si
 sesiune, guvernulu, cunoscandu (!?)
 acum intentiunea camerei, va veni in
 sess. viit. cu una propunere cerrespun-
 dietoria acestei intentiunii — motivandu-
 se asifelu trecerea la ordinea dillei. Sic
 nos servavit Apollo Bittó. — Ce va fi
 cugetatu Bittó rosiindu acestu oraclu si
 cum va fi priceputu intentiunea camerei
 numai bunulu D-dieu pote sci, ca-cu
 insu-si Bittó nu o sci, pentru ca nu es-
 siste unulu intre deputati, care d'in a-
 cellu caote de opiniuni si d'in resulta-
 tulu votarei ar poté sè affle intentiunea
 camerei. Cu tote acestea adevèrulu este
 ca numai prin espedientulu dlui Bittó,
 ca prin firulu Ariadnei essã camer'a d'in
 labirintulu gidovescu si se puse capetu
 tumultulu mamelucescu.

Ministrulu Trefort, affectandu graba
 si unu felu de indignatiune vediendu re-
 sultatulu voturiloru, si-culesse catrafu-
 sele si essã d'in sied. in chili'a reservata
 ministriloru spre consultari secrete. Aici
 descoperi lui Bittó ca este gat'a a-si da
 demissiunea, dar harthi'a pre care scieã
 conceptulu, o luã betranulu Ghiczy si o
 rupse, d'icandu-i sè se lasse de acestu
 cugetu, de ora ce incidentulu nu merita
 atat'a importantia. Mai tardu clubulu
 partiei deakiane tienendu conferintia
 luã concludu in assemene intiellessu. Et
 sic instructioni publicae servatus est
 Trefort, era partit'a deakista scapã de
 pericolulu dissolutiunii si ministeriulu de
 crisa de si partiale, dar in aceste impre-
 giurari impreunata cu complicatiuni de
 totu felulu.

Desbaterile gener. a supr'a novellei
 electorali se terminara eri, proiectulu au
 fostu primitu cu 230 contr'a 49 voturi
 va sè dica cu majoritate de 181 voturi.
 D'intre oratorii cari au vorbitu in con-
 tra proiectulu mai avemu sè insem-
 namu pre D. V. Babesiu, care asta data,
 de si au vorbitu mai multu d'in punctu
 de vedere politicu, inse prin modera-
 tiune esceptionale, prin incungiurarea

pleonasmiloru si aussismiloru favoriti
 dar' mai alessu prin insirarea unoru ca-
 suri concrete despre nerespectarea legii
 de nationalitate, sili pre ministrulu de
 interne Szapãry si pre fostulu ministru
 de culte Pauler a descinde in aren'a
 spre a-lu combate, seau mai bine d'ic-
 andu a se apperã, ceea ce nu li suc-
 cesse, pentru ca faptele marturisescu
 in contra loru si-apoi a negã simplu,
 nu este a probã.

Mai vorbira d'intre dep. serbi Costicicu
 si Massimovicu, acestu d'in urma stã-
 ruindu a paralisa effectulu discursulu
 connationalelu seu Politu, se intiellege
 ca amendoi contra proiectulu si pentru
 propunerea lui Mociari sustienendu suf-
 fragiulu universale si dandu espressione
 drepteloru reclamatiuni a nationalitati-
 loru. Mai observãmu ca dep. sassi se-
 cesionisti votara d'in preuna ce natio-
 nali si cu cei d'in stang'a estrema, in
 contra proiectulu. Circumspectulu
 jupanu Hontiu inca i-se pote asta-data
 dice: tarde canis.

Una judecata englesa despre
Franci'a.

Suptu acestu titlu, diurnulu „le
 Siècle“ reproduce dupa „Fortnightly
 Review“ conclusiunea unui articlu de-
 spre situatiunea Franciei, care contine
 multe aprecieri juste. Ecce copriinderea
 acestui articlu:

„Dupa una teoria asta-di poporara,
 care linguscesc inalta moralitate en-
 glesa si germana, natiunea franceza in-
 trãga aru fi intr'una stare de decadintia
 fisica, morale si nationale. In tote epo-
 cele essistu omeni plini de intiellectiune,
 cari sunt ferriciti a deplange sortea So-
 domei si Gomorci, si a desveli misteriele
 unei corruptiuni nationale; si, lucru in
 adevèru de notatu, acestu-a este unu
 esercitiu cu care se indeletnicescu suc-
 cesivu tote natiunile intre d'insele si
 care se intemeieza mai adesea pre ne-
 sce date d'in cele mai neindustriatorie.

„Cuna generatiune mai in urma, erã
 la moda la noi d'a deplange decadintia
 Engliterrei, a carei anima se credea
 rosa de pauperismu si de spiritose. In-
 tr'una alta epoca, se diceã ca Germani'a
 erã cadiuta intr'una stare completa de
 nepotintia prin abusulu metafisice si
 nicotinei. Alta data unu mare moralistu
 ne-a invetiatu ca d'aci inainte Itali'a
 n'aru mai fi buna de catu pentru a pro-
 duce danturieri si cantatori.

„Aceste accusatiuni in blocu contra
 unoru natiuni intregu sunt pre atãtu de
 facile, pre catu si de rêu gustu. Déca,
 in mediuloculu Europei, aru essiste in
 realitate 36 milioane omeni intr'una
 stare reale de corruptiune, acest'a aru
 fi clopotulu de morte allu civilizatiunii
 europene. Civilizatiunea este solidara in
 Europ'a; déca una a cinci-a parte d'in
 represintantii ei aru fi pre calle d'a se
 atrofiã, restulu n'aru mai avé multu
 timpu de vietuitu. Precum cerebrulu si
 anim'a nu s'aru poté inveseli de simp-
 tomele unui canceru in stomachu, totu
 assemenea Englesii si Germanii n'aru
 poté sè moralizeze pre urmele unei de-
 scompueri a Franciei. Precum unii
 profundi provinciali sunt convinsi ca
 Londr'a, „Babilonia moderna,“ este unu
 cuibu de infectiuni, totu assemenea
 nesce profundi poltici si-intipuescu ca
 este unu poporu speciale in Europ'a
 care merge spre finitulu sèu; daru totu
 assemenea si Americanulu este convinsu

pana in adanculu intelligintiei lui, ca
 lumea yechia este la finitulu carierei
 salle, si totu assemenea inca apostolii
 „Iaculu saratu“ (Mormonii) proclama
 ca Statele-Unitede sunt pre callea care
 duce dreptu la perire.

„Tote aceste moduri de vederi au
 una parte vulgara si una parte monotona.

„Ca societatea franceza este intr'una
 stare de commotiuni puternice, ca vietii
 nationale incerca vigurose scuduiri, ca
 clase si strate sociale sunt aproape d'a
 disparé, aceste tote sunt forte evidinte.
 Dara starea de sleire si de corruptiune
 este asta-di cu catu mai pucinu mare
 in Franci'a de catu a fostu la alte po-
 pore, pucinu mai mare chiaru de catu a
 fostu unadintora in Franci'a. Germani'a
 erã cadiuta mai josu dupa resbellulu de
 30 de anni, Prussi'a dou'a-di dupa Ien'a
 Franci'a la essirea din resbellulu de 100
 de anni si in ultimii anni ai lui Ludo-
 vicu XIV. Unu observatore superficiale,
 vediendu starea Engliterrei suptu Ca-
 rolu II. aru fi uitatu cu facilitate ca acesta
 tierra a produsu pre Cronwel si Sha-
 kespeare, si nu s'aru fi acceptatu ca va
 da nascere lui Marlborough si Newton.

Elasticitatea de care Franci'a a datu
 proba, radicandu-se de suptu loviturele
 resbellulu si, desfasurandu prodigio-
 sele salle resurse, a uimitu lumea. In
 adevèru, nici-una-data Franci'a de mai
 multe generatiuni n'a fostu atãtu de
 laboriosa, atãtu de intieliginte, atãtu de
 progressiva ca in acesti ultimi anni.
 Alaturi cu punctele negre alle mari
 corruptiuni si chiaru alle slabirii fisice,
 essistu millione de omeni cari lucrãza
 fertilele pamentu allu Franciei si cari
 sunt asiã de cumpetati si asiã de ca-
 pabili, cum n'au fostu nici-una-data.
 Absintulu, Ernest-Feydeau, café-chan-
 tants nu mai au nici-de-cum trecere la
 acesti d'in urma, si admitendu ca unu
 millionu d'in poporatiune este dedatu
 l'acestu felu de vechie, totu-si remanu
 35 de millione, cari au fostu la adapostu
 de acestu reu.

Se pote ca Franci'a sè fia chiamata
 a strabate si alte incercari, se pote ca ea
 sè nu fi atinsu inca punctulu extremu
 allu sufferintieloru; se pote ca sè trãca
 un'a sèu mai multe generatiuni pana sè
 se restablesca ordinea, dara missiunea
 ce Franci'a si a datu cere numeroze ge-
 neratiuni pentru a ajunge acestu scopu
 si, in vederea inaltimii acestei missiuni,
 celle mai mari sacrificie, celle mai mari
 catastrofe voru paré cu totulu mice. —
 Transitiunea de la unu tipu de societate
 usata la unu tipu nou este, cu totulu
 neaperatu, insocita de commotiuni si ac-
 cidinte. Dera, deca din tote aceste suffe-
 rintie alle Franciei va essã una Republica
 vigurosa si durabile, ea nu va intardiã
 sè uite cu ce pretiu a rescumparatu-o,
 ca-cu pretulu n'aru fi de locu pre scumpu.
 (d. „Rom.“)

*Fratietatea correlegiunarieloru Greci
 facia cu Romanii.* — Membrii greci ai
 communitatii beser. greco-romane d'in
 Budapest'a staruescu de multu a se des-
 face de càtra Romani, vrendu a se con-
 stituã in communitate bes. cu totulu se-
 parata. Spre acestu scopu au facutu pe-
 titiune la ministeriu, ceea ce nu ar fi in
 sine vre unu pecatu, dar crima este con-
 glomeratulu de assertiuni mintiunose si
 insulte arruncate in faci'a Rloru, dictate
 de urra inespessibile ce porta acesti
 grecreti renegati nu numai càtra corre-

legionarii loru Romani d'aici, ci cătra întreaga națiunea romana, si acestei urre implacabile nu se sfîra a-ida expresiune in urm. petitiune ce nu are parchia de impertinente ce este:

Dle ministru allu culteloru si instr. publ!

In seclulu trecut forte multi straini se assediara in Pest'a, cari amesuratu poteriloru lor, prin laborea si avereu lor au contribuitu la aredicarea continua a urbei, sub scutul legiloru Ungariei si pre langa sentiulu amicabilu allu locuitoriloru in privinti'a religiunei s'au semtitu totu mai bine, privindu mereu-mereu tierr'a acest'a de patri'a lor, si-au stabilitu aici permanente focurile lor; aici si-au dezvoltatu familie, aici si-au crescutu copii; — cu unu oventu: se prefacura in cetatenii acestei patrie.

Dintre strainii colonisati mai multi erau Grecii si asiá numitii Macedo-Romani d'in Turcoi'a si Greci'a, cari adducandu cu sine sentiulu religiosu allu parintiloru, se allaturara comunitatei besericesci Illyrice, séu acumu Serbe, ca la atare, care laudă pre D-dieu dupa ritulu beserice grece ortodosse: si asiá si-potura implini lipsele sufletesci in cultivarea credintiei parintiloru lor.

Dar nu preste multu sporindu avere, si imultidu-se numerulu lor, simtira lips'a de a-si face beserica, dupa cum fecera fratii lor d'unu sange d'in Comaromiu, Jaurinu, (Arrabon'a) Alb'a-Regi'a, Kecskemét, Crisiu-Mare, Vatiu.

Asiá s'a intemplatu că in 18 apr. 1788 Grecii si Macedo-Romani locuitori in Pest'a se unira, ca despartindu-se de eclesi'a illyrica s'edifică beserica in care cultulu divin precum tote ceremoniele besericesci s'edifică si se tiena eschisivu si pentru totu deaun'a in limb'a lor materna (?) in limb'a greca. Pentru realizarea acestei decisiuni cu subscrierea: „toti locuitorii de nationalitatea greca d'in Pest'a“ petitiunara in 6. Nov. 1788 la locuteninti'a reg., in care declara, că de órace in eclesi'a illyrica, de care s'au tînutu ei, cultulu divin nu se servesce decâtu numai in limb'a illyrica éra ei partea cea mai mare afara de limb'a greca nu pricepu alta limba voiescu a essé d'in sinulu eclesié illyrice si ceru permissiune a-si edificá beserica si a se constitui in eclesi'a separata.

In 18. Dec. 1788 petitiunea se transpuse la comitatulu Pestei, si dupa-ce s'au ascultat in privinti'a acest'a si episcopulu gr. or. din Bud'a, precum si senatul urbei lib. reg. Pest'a, care fusese insarcinat cu investigarea — Judele primariu allu urbei Pest'a ascultandu pre cei interesati — inaintea preutiloru — reportulu despre rezultatu precum si petitiunea au substernutu-o la Locuteninti'a r. care in 27 Nov. 1789 dede in principiu concessiunea pentru edificarea beserice.

In reportulu, pre bas'a carui-a Locuteninti'a dede concessiunea edificării beserice — reportulu jude primariu allu Pestei declara, că de si între supplicanti cari dorescu noua eclesi'a — sunt reprezentate trei nationalități, anume, grecii, macedo-romanii si bulgarii, totu-si inaintea preutiloru lor fecera aceea invidela, ca in beserica lor de sine statatoria si separata cultulu divin „totdeun'a s'edifică in limb'a greca.“

Adnessamu aici consemnatiunea acelloru 179 familie cari petitiunara d'intru inceputu pentru infintierea noiei comunitati beser.

In clausul'a conscrierei acestei-a se reamintesce, că in nou-edificand'a beserica cultulu divin s'edifică in limb'a greca.

Pre langa conditiunile aceste petitiunantii se deobligara a supportá tote sarcinile pentru zidirea si construirea beserice, si anume Grecii au succurau cu 32,464 fl. 20 cr. éra asiá numitii Macedo-romani cu 17,401 fl.

Planulu infintiarii noiei commune besericesci intempiná indata la inceputu opposetiune d'in partea episcopatului serb.

Basa acestei oppositiuni éra incompatibilitatea basata pre diver-

ginti'a caracterului poporeniloru de ambe nationalitate principale unite spre infintierea eclesié, incompatibilitate profetita in ca de atunci.

Adnessamu dechiaratiunea eppulu Stratimiroviciu substernuta la Locuteninti'a reg. in 6. Marte 1789, prin care nu numai contesteaza necesitatea zidirii beserice separate, dar impartindu pre supplicanti in mai multe nationalitati, adauge, că daca ei nu se potu intiellege cu asiá numitii Rasciani, e de siguru, că nu preste multu se voru nasce între ei imparechiaru din punctulu de vedere nationalu.

D'in assemene cauza procede si metropoli'a d'in Carlovietu, candu in dechiaratiunea sa d'in 4. Malu 1789. sollicitéza oppositiunea la zidirea beserice, si refusarea petitiunii.

Totu d'in acellu incidentu fece eppulu Stratimiroviciu una dechiaratiune noua in 30. Aug. 1789, in care pune pondulu principale pre desbinarile ce se voru escá între aliatii cei noui.

Aceste éra prospecte triste pentru consolidarea noiei comunitati bes. compussa din elemente deschilinite; cu státu mai triste, că la inceputu se fecera unele experimentári că subscrierii, cari offerisse daruri pentru zidirea caserice, nu preste multu le-retrasera; precum documentéza p. 9. d'in reportulu eppulu Stratimiroviciu.

Dara parinti nostri in insufletirea loru cătra scopulu santu, aveau aceea credintia, că ideea sublima va inlaturá tote pasiunile marsiave, si se alipira cu tota ardore sufletulu lor, si lucrara cu energi duplicata pentru realizarea acellei-a.

Li-au si succésu a inlaturá obstacole esteriore d'inaintea realizării scopulu si Maiestatea sa pre callea Locuteninti' prin diverscriptulu seu d'in 27. nov. 1789 sub nr. 45027 permissu Greciloru petitiunanti in principiu s'edifică beserica si s'edifică tiena parochu separatu, cu conditiunea, ca planulu si spsele s'edifică si se presente inaintea d'in partea Locuteninti' in 22 Iun. 1790 fu permissa definitivu despartirea de cătra beserica illyrica, zidirea beserice grece separate si constituirea comunitatii bes. grece separate.

Dobandindu petitiunantii concessiunea zidirii beserice separate, nu intardiara a osi efectui. Asiá nu preste multu castigara fundulu de acumu sub nr. 50 pre malulu inferioru allu Dunarei, din stradele Posta-vechia si a Porumbului impreuna cu edificulu de pre fundu in car. improvisara una capella, in care cultulu d-diescu si tote ceremoniele se celebrara de preutu greco numai in limb'a greca; dup'aceea incepura cladirea beserice, si nu preste multu o si edificara, in care cultulu d-diescu si tote ceremoniele fura celebrate eschisivu in limb'a greca conformu inoiei lor, a concessiunii si a ordinatiunei supreme.

Asiá dara numai sub numele greco, numai in numele greco si pentru limb'a greca se dede concessiunea pentru despartirea de cătra Illyri, pentru zidirea beserice separate, si pentru infintierea eclesié independente: macaru că între petitiunanti fusera si Macedo-Vlachi.

Dar neci nu s'au potutu intemplá altcumu, de órace Vlachi de-atuncia d'in Pest'a, cari acumu se numescu „Romani“, neci n'au fostu cunoscuti: Éra Macedo-Vlachii, precumu atunci se tinea, asiá si asta-di se tînu de Greci, de cellu mai frumos esemplu spre acest'a servesce comunitatea bes. gr. or. din Vienn'a, acarei membri desi sunt Macedo-Vlachi, totu-si nu s'au numitu si neci se numescu altcumu decâtu Greci, precum si beserica lor este greca. Neci — in beserica neci in scola nu s'au servitu si nu servescu de alta limba, de câtu numai de cea greca; — precandu acei Vlachi, cari asta-di se numescu Romani, — intru adeveru se numescu Kara-Vlachi, — Vlachi negri.

Macedo-Vlachii adeca Romanii (Vlachi) n'au littere proprie neci scriitore, si precumu in patri'a lor (Macedoni'a) asiá pretotindene unde traiescu in scolele loru inventia limb'a greca, in besericele loru cultulu divin si ceremoniele se celebra eschisivu

in limb'a greca; in tote affacerile loru comerciale de correspondintia, in facerea chriso-veloru si in alte procederi si affaceri officiose se servescu numai de limb'a greca; — limb'a, care o vorbescu in cerculu familiaru e unu amestăcu d'in mai multe limbe, dar in cea mai mare parte consiste d'in limb'a greca era cu limba Romana Kara-Vlaha nu e rudita de felu că ci pre acest'a Macedo-Vlachi neci o vorbescu, neci o intiellegu.

Ba dupa documentulu alaturatu sub 14 / ei, precumu parinti si stramosii lor nu s'au servitu de alta limba decâtu de cea greca, asiá dara nu se potu numerá la alta rasa, decâtu numai la cea greca.

Prin urmare numai acesti-a si atari Macedo-Vlachi au fostu cei ce s'au primitu de cătra grecii despartiti de Illyri, si cari au edificatu beserica greca si au infintiatu eclesi'a greca.

D'aici urméza, că in documentulu facutu cu ocasiunea depuneri fundamentulu, precumu si in alte documinte este expressu cu cuvinte, acaroru intiellescu nu se pôte trage la indoie, că numai Greci si Macedo-Vlachi s'au unitu intr'o eclesi'a.

Depunendu-se fundamentulu beserice grece in an. 1791 se fece inscriptiunea si in petra fundamentale: că beserica acest'a este zidita de națiunea greca si Macedo-Romana, ambele de aceea-si confessiune.

In 1802 facera contractulu, in care la punctulu primu se enuncia, că preuti „in administrarea darurilor si a sacramintelor si in tote ceremoniele indatinata la cultulu d. diescu s'edifică de limb'a greca, de limb'a, de care s'au servitu parinti si stramosii ambeloru nationalitati atātu in causele besericesci, câtu si in cele politice, si de care s'au servitu pana in diu'a de asta-di. Si ca s'edifică si mai evidenta diverginti'a între Macedo-Vlachi si alti Vlachi in privinti'a limbé, cu acesta occasiune, candu se pertractá a supr'a numirei unui allu doile preutu, nimeni nu i-a plesnitu prin minte s'edifică la alta limba in cultulu divin, decâtu la limb'a greca, pentru acest'a s'a si stipulatu precisu, că preutul vlachu trebu s'edifică de origine Macedo-Vlachu. C'unu oventu: infintierea eclesié, de acarei limba officiosa fu statorita prin contractu cea greca.

(Va urmá.)

Bismarcu si Vilhelmu Russel,

correspondintele lui „Times.“

V. Russel, cunoscutulu correspondinte de resbellu allu diariulu „Times“ in dillele aceste edá in Londonu diariulu seu despre resbellulu franco-teutonicu. — Inca mai nainte de acest'a diurnalele annunciase conflictulu personalu cellu avu diaristulu Russel cu Bismarcu; Russel acumu dá publicitatii originea si decurgerea conflictulu si d'in publicarea acest'a se vede cumca conduit'a lui Bismarcu facia de ellu nu a fostu de gentlemen. De altmintea caus'a e atātu de interessanta, in câtu merita s'edifică si de cercurile cele mai indepartate. — In resbellulu amintitu Russel se tiena totu in apropiarea cortellulu generalu; publicá reporturi detaiate despre tote luptele, între celalalte comunica si discursulu captivatulu imperatu Napoleonu III cu regele Vilhelmu in castellulu de Bellevue (langa Sedan). Discursulu i veni la cunoscutia in modulu urmatoriu:

Russel sosi in 13. Sept. sér'a in Montmirail la cortellulu generalu allu clironomulu Germaniei. Acestu-a lu primi forte affabilu, si conversandu veni vorb'a si asupr'a defectuoseloru impartesiri alle diarieloru despre intalnirea imperatoriloru in castellulu de Bellevue. „Vreu s'edifică comunicou-i-disse clironomulu — intr'unu modu chiaru ceea ce s'au intemplatu atunci, de órace imperatulu mi-le comunicasse tote dupa intalnire. Eu, precum sciti si Dvostra, am statu afara din odia, unde intrasse Napoleonu cu tatalu meu ca s'edifică. Eu inchissem usi'a si am statu afara ca si unu veghiatoriu, pana ce se fini discursulu.“

Dupa cuvintele aceste de introducere,

clironomulu i impartesi intemplantel sel i multimi si colonelulu Walker, stete in apropiarea loru i-disse: „Asci totu casulu, inca d'in sorginte prin Russel bagá de sama, că aceste i se era rara pentru ca s'edifică se comunica in „Times“ pentru rectificarea versiuniloru de mai forte defectusse. Opiniunea lui se conf. prin aceea, că clironomulu dandu-i intesirile i-dechiará: „că cele impartesit-au spre dispusetiune.“ — Prin mare Russel tramisse reportulu seu „Times“, si ca la una septemena mai t si apparu. Discursulu între Napoleonu Vilhelmu se comunicá in modulu matoriu:

Imperatulu Vilhelmu incepé antáiu versarea. „Ddieu — disse — dede armu nostre triumfulu in lupt'a inceputa cu nostra.“ La aceste Napoleonu respun ellu n'au cercetu resbellulu, ci că opini publicu l'au impinsu la declararea resbellulu; la ce Vilhelmu observá, sciu că festulu n'a emanatu de la imperatulu „Maiestatea vostra tînendu contu opini publicu ati declarat resbellulu, dar m strii M. V. au fostu cei ce au creatu niunea publicu, care cerea resbellulu.“

Dupa aceste urmá pausa, ce fu rupta de Vilhelmu cu observarea că armu franceza luptá cu mare bravura.

— „Asiá-e, respunse Napoleonu, ostasii M. V. sunt asiá de disciplinati, n'au fostu ai mei in anii prosimi.“

Vilhelmu i observá, ca armat'a s'au servitu de tote inventiunile mai si de esperimintele totororu natiuniloru ainte si dupa 1867.

— „Artilleri'a vostra Sire castigá la Artilleri'a prussa e cea mai frumoasa tota lumea.“

Imperatulu Vilhelmu multiamindu tru complimente i-dede de nou respun că armat'a prussa s'au nesuitu a se serv esperimintele totororu natiuniloru.

— „Principele Fridericu Carolu de sortea dilie“ — observá Napoleonu. Cor lui occupá positiunile nostre.“

— Principele Fridericu Carolu? N intiellegu Maiestate. Corpulu fiului meu care luptá langa Sedan.

— „Si unde e princ. Fridericu Carolu?“ — „Eilu stá cu siepte divisiuni in Metuliu!“

La aceste cuvinte Napoleonu s'edifică murá; dar numai decâtu se stapani, si scursulu se continuá.

Vilhelmu dupa aceste intrebá pre poleonu, este applicatu a pune ce-va ditiuni?

— „Nu voi! N'am potere. Sum capu — Permitteti-mi a intrebá are c'ia guvernulu, cu care potemu incepe gatiuni?“

— „Imperatessa si ministrii sunt Parisu, ei au poterea eschisiva d'a face gatiuni.“

In urma regele Vilhelmu observá daca nu va contradice Imperatulu i-vestin'a de locuintia castellulu Vilhelmu langa Kassel, si primindu Napoleonu offeru — discursulu se fini, imperat despartira. Imperatulu Napoleonu si emotunatu dede expresiune sentiemiante de multiamire pentru gentileti'a pentru că regele Vilh. precum amintu inceputulu intalnirii, indata dede espun condolintiei salle pentru loviturele tei care i-lu dede in mana pre imperat. Nap. III.

Russel in diariulu seu impartesi modulu urmatoriu conflictulu ce se esci ellu si Bismarcu pentru comunicatele tite in „Times.“

Pre paginile 464—473 scrie urmá Diu'a de 10 Sept. fu o serina toamna, vream s'edifică una excursiune pana la Sceaux, dar pre calle am avu vorbescu in mai multe locuri, mai cu voiam se cercetezu pre mr. Astintu „Hotel des Reservoirs.“ Candu intru ellu l'am gasitu occupatu cu o publicu ce éra s'edifică o trimitta la „Standard.“

Amiculu me intrebá: Ce ai de s'edifică faci cu telegramm'a lui Bismarcu, felu de telegrama? — „Dar e posibilu fi trecut cu vedere comunicatululu tu

te foile prin oficiulu teleg. alu lui
er?!"

Intr'acestea se apropiã de mesa, si
e d'in puiulu ei urulu din urma alu
ului „Standard,” mi-arreta una notitia
cetindu-o abiã potui resuffiã. Notitiã
a nu apparusse in „Times”; dar nu erã
o dubietate, cã-cã in rubricã „Sciri
nouve” cetii cu suprindeã cã „impar-
tile din „Times” alle dlui W. Russel,
re intalnirea imperatorulu la castellulu
Bellevue — n'are nici una basa? Com-
icatul erã subscrisu de Bismarou. De
am cunoscutu gravitatea pusetiunei,
mele elironomului, care singuru me po-
scuti, nu poteã fi amestecatu in caus'a
a; era de alta parte nu poteam tacẽ
a dice unu ouventu. Luai notitiã, si
rei d'a dreptulu la Bismarou, care lip-
d'a casa si sosirea lui erã incerta. In-
astfelu de impregiurari reintornai acasa
crisise cãte-va s're lui Bism. rogandu-lu
me primessa in audintia insemandu cã
anci ore me voiu presentã.

(Va urmã).

Camer'a deputatiloru Ungariei.

Sedint'a de la 27. Juniu 1874.

Presiedinte: Perczel Notari, Mihályi,
hter si Huszár. Din partea guv. m. Bittó,
Gyzy, Szapáry, Bartal, Pauler si Trefort.
Dupa autenticarea protocollului d'in sie-
dint'a trecuta, Szeniczey presenta peti-
tiuneloru Scolovatiu si Scoleit'a pentru
proporarea loru in nou-infintandulu cottu
Cuvinului; F. Pulszky a urbei Gyón-
s, carea cere s'e fia capital'a cottului.

La ordinea dillei sunt reporturile comi-
siunei de petitiuni; la petitiunea ur-
Satu-mariu I. Kiss amintesse cumea
tiunea acest'a merita tota attentiuinea
caus'a abuzurilor intemperate la essecu-
ne si pentru miseri'a locuitoriloru, cari se
ta contra fometei, cãtu pentru dorint'a
de a se infintã banc'a nat. ung. ob-
ra cã aceea este dorint'a universalã a
rrei. Deci propune, ca petitiunea s'e se
aspana la min. de financ. cu aceea in-
mare, ca s'e presente proieptu pentru in-
ciarea bancei nat. ung. si ca essecutiunea
s'i s'e suspenda pana dupa secerisiu.

Min. Ghyczy declara cã de multu
ordinatiune diregatorieloru de dari, in-
mandu-le, ca s'e suspenda essecutiunea
locurile bantuite de plage elementarie.
Dar sistarea universalã a incassarei dã-
ru nu o pote ordinã intre impregiurãrele
acumu. Cãtu pentru infintãrea bancei
ung. observa, cã camer'a ar luat con-
u, dar guv. nu potã face passii neces-
in acesta causa importantã, inse dupa
ciarea sesiunei guv. indata va incepe
tiatiunile in acesta privintia cu banc'a
riaca. Pana atunci roga camer'a s'e se
siena de la tote decisiunile in caus'a
st'a, de órace s'aru impedeã negotia-
nile. Camer'a primessa propunerea comis.
petitiune ca petitiunea s'e se transpuna
pluminte ministrului de financie.

Proieptulu de incompatibilitate se ceti
rei-a ora primindu-se fara observatiune
se va trimite camerai boieriloru.

Urmeza motivarea proieptului presentatu
G. Nagy pentru regularea can-
ltei procenteloru de la capita-
le intabulate. Propunatoriulu obser-
cã aici nu este vorb'a de reformã; radi-
ci s'e se faca dispusetiuni contr'a pro-
loru essagerate ce ieau usurarii, cari in-
adeveru sunt nesufferibile. Roga camer'a
transpuna proieptulu la sectiuni. — Min.
aler recunosece intentiunea nobila a an-
gbitoriului si nu trage la indoiele, cã
alu in unele impregiurãri are dreptulu
streveni in unele affaceri private, dar
du asemene intreveniã aru fi contr'a
sinsiuniloru binelui commune, astfelu de
pusetiune nu se pote face. Dispusetiunea
st'a nu numai cã nu ajutara, dar strica
ereseloru agricultoriloru, apoi si legea
st'a se va elude precum s'au intemplantu
legile vechie cari dictau pedepse draco-
ne asup'a usurariloru. Atare dispusetiune
clatinã din fundamentu creditulu atãtu
ratu, cãtu si regnicolaru. Rogu deci ca-
st'a s'e respinga proieptulu. Camer'a lu-
rege.

Objectulu d'in urma a siedintiei fũ re-
portulu comis. de immunitate cu privire la
petitiunea data contr'a deputatulu Eder.

Referintele M. Basanu arreta cã tri-
bunalulu reg. din Seghedinu cere suspendarea
dreptulu de immunitate facia de deputatulu
Eder pentru cã e accusatu, pentru defrau-
dãri si furturi. Comis. de immunitate pro-
pune respingerea rogarei procurorelui reg.
dar primessa rogarea tribunalului.

A. Lázár doresce a presentã una con-
trapropunere, pentru acarei motivare cere
cetirea judecateloru date de tabl'a si curi'a
reg. dupa acarora cetire propuze „ca tote
scriptele s'e se tramitta la tribunalulu din
Seghedinu pentru a le comunicã procurelui
pana la atunci camer'a s'e nu pertractedi-
caus'a acest'a.”

Basanu nu primessa contrapropunerea
pentru-cã caus'a s'ar amana cu annii. —
Camer'a accepta propunere comis. de im-
munitate.

In urma presiedintele provoca camer'a
s'e allega diu'a pentru inceperã debateri
novelei elect. — Szapáry roga camer'a,
ca privindu ponderositatea objectului, s'e
amane pertractarea pana Marti-a venitoria.
— F. Pulszky cere a se incepe Mercuri
ceea ce si majoritatea camerai primessa.

Presiedintele propune ca camer'a
s'e pertracteze proieptulu despre conven-
tiunea facuta cu Romania in pri-
vint'a junctiuniloru — si cu intrerumperea
debateri asup'a novelei elect. — Ghyczy
observandu cã camer'a Romaniei per-
tractã dejã acestu obiectu de mare impor-
tantia roga camer'a, ca s'e grabessa si s'e pri-
mesca propunerea presiedintelui. — F. Do-
mahidy nu e de accordu cu Ghyczy ci
propune siedintie paralele. — F. Pulszky
primessa acesta propunere. — G. Nagy
nu primessa nici un'a. Camer'a accepta pro-
punerea presiedintelui.

Siedint'a se redica la 12 ore din di.

Siedint'a de la 1. Juliu 1874.

Presiedinte: C. Torma. — Notarii: Mi-
hályi, Széll, Beöthy si Huszár. Din partea
guv. min. Bittó, Ghyczy, Szapáry, Bartal,
Pauler, Trefort si Szende.

Dupa autenticarea protocollului siedintiei
prec. presiedintele presenta petitiunea urbei
Késmárk, in care spriginesce petit. urbei
Siopronu pentru modificarea novelei elect.
mai departe petitiunile ne pertractate in
lun'a trecuta. I. Oláh pentru economisarea
speseloru propune, ca numai interpellati-
nile si propunerile s'e se tiparesca. Várady
votãza pentru procedur'a de pana acumu.

P. Nemesiu propune, ca d'in §. 5.
allu nov. elect. s'e se lasse a fara cuvintele
„adaussulu dessarcinarii pamentului.” Mai
de parte presenta urm. proieptu de resolu-
tiune: „Camer'a, ca s'e potã basã pre date
autentice enunciatiunea sa relativu la §. 58.
indruma pre ministrulu de interne ca mai
nainte d'a se pertractã novel. elect. — s'e
presente camerai cãte una tabella de dare
d'in celle d'inainte de 1848, si d'in summa-
riulu catastrului de dare d'in 1854 summa-
rielle urmatoreloru commune: Selciva-de-
susu—si josu d'in cottulu Turd'a; Marocu-
haza, Tiege d'in cottulu Doboc'a; Maciu si
Bothaza d'in cottulu Clusului; Gyergyó-
Remete d'in scaunulu Cicu; Pischiner si
Cihu d'in cot. Huniadorei; Széplacu, Véczk,
Ciceu-Cristuru d'in cot. Solnocului-interioru,
— era pana a se presentã acestea, §-ulu 58
s'e remana pendinte.

Propunerea si proiep. de resol. se va
tipari, distribui si la tempulu s'e se va
pune la ordinea dillei.

A. Németh si A. Petrovay ceru
concediu de siesse septemane pentru restabi-
lirea sanetati. — Li-se dà.

C. Tisza in privint'a interpellatiunei
facute in caus'a instituteloru de correctiune
intreba pre min. de just. ce vre s'e faca in
caus'a acest'a de orace pana acum'a nu primi
respunsu si dispusetiunea ministeriale intra
asta-di in vigore? Min. Pauler promitte
cã va respunde cãtu se pote mai curendu,
dar timpulu respunsului lu-va fissã ellu in-
su—si ne sufferindu vre o sila in asta pri-
vintia. — Tisza explica cuvintele salle reu
intellesse; dice cã n'au pussu terminu dar
roga todata pre ministru a-si plini detorin-

tia si in fine a respectã regulamentulu ca-
merai si decorulu parlamentariu (sensatiune.)

P. Szontágh interpelladia pre min.
de interne cã in 28 Apr. am. c. pentru eda-
rea d'ariulu off. an concursu patru tipografie
presentandu conditionile dar ministrulu n'au
primitu offertele loru, intreba deci vre mi-
nistrulu s'e deã intreprindere cellui ce ar
offeri conditionile celle mai eftine?

Min. Szapáry observa, cã nu este
obligatu a publicã concursu deci pote allegere
intre tipografie.

Se provoca la dreptulu statului, cã min.
nu este silitu a primã nici una conditione,
daca nu sunt favoritorie. — Szontágh nu
a multumitu cu respunsulu si-si reserva
dreptulu de a face passii ulterioari. — Ma-
joritãtea cu 121 vot. contr'a 107 iea spre
cunoscentia respunsulu ministrului.

A. Molnár presenta seri'a 49. a pe-
titiuniloru. Amintindu cã in seria acest'a se
cuprinde si petitiunea judaniloru ortodossi,
roga deci camer'a s'e primessa a se pune la
ordinea dillei, sambet'a ven. debater'a
asup'a reportului despre fondulu isr. — Se
primessa.

E. Simonyi presenta petitiunea urbei
Cinci-baseric (Pécs) in care se cere a se
face noua allegere de deputatu, de orace
deputatulu loru, Tarray primi functiune de
la statu.

La ordinea dillei este debaterã no-
vellei electorale. Referintele Szeni-
czey recumenda intr'unu discursu langu
primirea proieptului, observandu, cã scopulu
acestei legi este suplinirea defepteloru le-
gei d'in 1848. Amintesse, cã se pote adducẽ
multe replicãri facia de proieptulu d'in ce-
stiune, de órace una lege elect. perfecta nu
se pote adduce fara a se intruduce censu
generalu, nu crede inse cã s'ar poté con-
testã cã proieptulu presentu nu supplinesce
multe defecte alle legii elect. d'in 1848.

Notariulu cam. boieriloru Nyáry trans-
pune proieptele pertractate de camer'a bo-
ieriloru.

Min. Szapáry arreta necessitate legei
de sub cestiune pentru abuzurile intemperate
la allegeri totodata observa, cã intre impre-
giurãrele presente nu pote fi vorb'a despre
o lege radicale, dar guv. si-a tãnu de dã-
torintia a se ingriji despre sistarea abuzuri-
loru comisse pana acumu — pana ce se va
stabili censulu universalu. Cãtu pentru mo-
dificãrele facute de comis. centr. observa,
cã nu tiene de correcte dispusetiunile din
§§ 91—93 nu admite cã in Transilvaniã
s'e se urmedie dupa alte dispusetiuni la al-
legeri, nu tiene de essecutabilu in prassa de-
cisiunea d'in §. 70, in urma nu primessa
dispusetiunea despre arondarea municipi-
loru. Relativu la aceste si-reserva observa-
tiunile mai detaiate la debaterã specialã.
Cãtu pentru celalalte partii primessa deci-
siunile comis. centr. — In urma roga mem-
brii camerai, ca sub debaterã s'e-si pastreze
credintia cãtra sistemulu parlamentariu si
s'e se nesuesca a-si supune interesele loru
provinciele interesseloru de statu.

Mocsáry. Meduv'a discursului lui o
communicaramu in revist'a „Fed.” nr. ante-
penultimiu

A. Beöthy se restringe numai la di-
spusetiunile legii relative la classa privile-
giata, nu intiellege, pentru-ce s'e nu potã
esserce cine-va dreptulu elect. pre bas'a
drepturiloru avute. Dupa ce face panegiri-
culu classei privilegiate luptandu ca unu
allu doile Don Quixote de la Manci'a in
contr'a moriloru de ventu, roga in fine gu-
vernulu si camer'a s'e nu faca schimbãri or-
ganice in institutiunile d'in 1848.

Siedint'a se redica la 2 ore d. m.

De langa Cortulu lui Pinteã 17/6 874.

Apparendu in pretiutele colone alle
Diariului „Federatione” mai multe cor-
respondintie din tãnutulu Lapusului, in
cari respectivii dd. correspondenti, staruindu
a combate unele abuzuri ce se intempla pre
la noi, nu se potã feri de personalitati —
ma chiaru cu nedreptulu de a atribui re-
gressulu, seau cum asiã dice mai bine ne-
prosperarea nationalã, cu passii repedi —
clerului din acestu tãnutu, — me sentiu inda-
toratu a face cãte-va observatiuni fugitive
la acelle correspondintie.

Sã incepu cu Nr. 30. „Fed.”, in cae
se incepu correspondintiele memorate.

La acest'a n'amu de observatu decãtu
numai atãta: cã tôte, afara de celle disse
despre persóne — cã adeca judele cercuale
n'ar soi sorie, etc. potã s'e fia si sunt drepte,
ce se adeverescu si din incedentulu de cur-
rendu intemplantu in Lapasulu — rom.,
unde notariulu Giorgiu Popu, sen. si judele
Giorgiu Popu, jun. si unu senatore commu-
nale numai din aceea simplã causa, cã au
facutu o rogare la Comand'a militare pen-
tru unu ostasiu, care erã licentiatu, pentru
prolungirea tempului de licentia pana la
tomana, adducandu motivu si aceea ca su-
plicantele intre altele e si morbosu — fu-
siera suspinsi de la officiele loru, si dati pre
man'a justitiei pentru „abusu de officiu.”
— Vomã vedẽ cum se va cerne acesta causa
de justitia magiara?

Lassandu Nr. 35. „Feder.” ne atinsu
voiu trece la Nr. 37—38.

Aici se vorbesce despre regressu, si
caus'a acestui regressu dupa „fiulu poporu-
lui” in prim'a linia aru portã-a DD...S.
Cupsia Protop. gr. or. si Demetriu Varn'a
Vprotop. gr. cath. pentru cuventulu cã ace-
sti-a din nepesare nu aduna clubulu nãti-
onale la consultari. — Inainte de tôte trebe
s'e scia „unu fiiu allu poporului” cã in tã-
nutulu Lapusului nu essista nici unu „clubu
nationalã” organizatu! — nice nu va fi
pana candu nu se va infintã unu „clubu,
comitetu, seu reuniune politica nationalã a
toturoru Romaniloru din comitatu — care
altcum pre chartia s'au si proieptatu de
multu in Desiu — capital'a comitatului —
dara dorere! pana acum nu si-au inceputu
activitatea. — Acellu clubu despre care vi-
sedia „unu fiiu allu poporului” n'au fostu
alta, decãtu un'a adunare fratiesca conchia-
mata de susu numitii DD. protopopi pentru
o consultare, ce erã forte de lipsa atunci,
nainte de nou'a organizare a comuneloru.
pentru cã tote notariatele erã s'e fia prove-
diute cu notari straini, dar multumita bu-
nei intiellegeri, cã toti candidatii romani,
fusera alessi din partea poporului cu „accla-
matione,” de sine se intiellege cã prin in-
fuint'a clerului.

Dara s'e presupunemu cã aru essiste
clubulu nationalu despre care vorbesce cor-
resp. intrebã, cã ore consultu aru fi, ca
acellu-a s'e se adune pentru tota „nemic'a”
s'e dora dl. Cor. ar vre, ca candu cutare
officiante s'e privatu comitte vre unu abusu
indata s'e se adune una corporatiune pro-
vincialã, s'e fia aceea si cercuale pentru
combaterea acellui abusu? In unele casuri de
asseminea natura nu cugetu, cã ar fi de
ajunsu, deca acei fiiu ai poporului, cari cu-
noscu acelle abuzuri speciale s'e passiesca
insã-si spre sugrumarea reului, si spre ape-
rãrea poporului, si acest'a mai cu bunu re-
sultatu s'ar poté face cu ocasiunea congre-
gatiuniloru comitatense, unde dl. Cor. ca
fiiu si representante allu poporului aru tre-
bui s'e deacoperia acellea abuzuri, s'e deca
nu ar avẽ acolo votu faca acest'a prin unu
membru allu comitetului comitatense, si
reulu se va curmã.

Dici, „unu fiiu allu poporului,” cã „cau-
sele besericesci — scolare ne stau forte reu,
cã poporulu si-perde increderea in preuti si
vice-versa.” — Pote s'e aiba in cãtu-va
dreptu! inse l'intrebã cã cine e caus'a la
tote acestea? preutii de siguru nu! ci „fiiu
poporului, intre cari se numera si dsa, cari
in locu de a promovẽ causele nostre beseri-
cesci scolare, le impedeã s'e nu la pasa de
d'insule nemica. Onore pucineloru exceptiuni,
s'e dora ati dori, ca preutii s'e ve iee sub
scutuloru loru, si s'e ve apere contr'a toturoru
atacuriloru, ca s'e nu vi-se clatine nice unu
firu de peru d'in capu? essagerata preten-
siune! N'a fostu destullu cã clerulu a lup-
tatu si lupta si adi cu mandria pentru fiiu
poporului, ca s'e-i redice la officie si dere-
gatorie publico-politice, nutritu inse de aceea
dulce sperantia, cã acesti-a voru deveni totu
atãti-a stelpi spriginitori ai cauzelor nostre
besericesci-scolare? inse amaru s'au inieil-
latu clerulu, pentru-ca caus le nostre beseri-
cesci-scolari stau si acum balta, togm'a
asiã „de nu mai reu — ca si candu ave-
amu in fruntea comunleru officianti de
limba si religiune strainã, aci inca onore
exceptiuniloru. — Cine e caus'a? cã nu sunt

in tota comun'a edificie scolare? că unde sunt inea nu sunt provădite cu mobiliariu și instruminte de instructiune? că pruncii nu ambla la scola? că invetiatorii nu-si capeta platutiile? că nu sunt gradine de pomaritu? etc. după a mea parere nimene altulu, decâtu numai „fiii poporului“ cei intelligenti cari porta officie și deregatorie comunale, și cari singuri sunt chiamati a essecută legea de invetiamentu. Acestea defete cari acumu séu mai tardu voru aduce perire natiunei nostre, se potu sterpi numai prin fiii poporului; deca voru fi asiá de zelosi precum se arreta.

Ce se atinge de acellu passagiū d'in correspondinti'a „fiiului poporului“: că tote statutela, ordinatiunile comitatense, și sentintiele și decisiunile de la judecata vinu totu cu limb'a magiara, intru adeveru aru fi de doritu! ca membrii comitetului, in cea mai de aproape adunare comitatense să interpeleze pre voomitele pentru nerespectarea legii de natiunalitate!...

Cătu pentru lamentatiunile correspondintelui S. G. din Nr. 39. „Feder.“ asupr'a scoleloru din cerculu Lapusului, — celle mai susu d'fise i potu servi de respunsu, éra de consolatiune i adducu la cunoscentia atát'a, că pentru sustinerea scolei d'in Lapusiu se voru unii romanii de ambe confessiunile in sensulu unei Ordinatiuni de currēdu sosite de la Ven. Consistoriu Adjecsanu de Sabliu; deci la lucru cu poteri unite cu totii si sé nu lamentamu ca babele. Acest'a dorēse unu

Parinte allu poporului

Arghisiu (Comit. Clusiu) 20. Iuniu, 1874.

Situatiunea in care ne afflamu adi e deplorabila, revoltatoria de anima, — plebea contribuente plange și geme că-ci sarcin'a i-a devenitu insupportabila, și nu e cine sé o usioredie, ilegalitatiile si-au ajunsu culmea, că-ci bietulu poporu, n'are appertoriu, dreptatea debe sé si o recupere acumpu si in fine se esclame: Miserabile seculum, ubi iustitiam petere est crimen.

Essecutiunile de tota speci'a sunt la ordinea dillei, lipitorile celle nesatiose prin cametariile celle tirannice de 120%, ma si 150% procentu jefuescu fara crutiare; victime au cu mlile.

Precandu acesti-a devastéza ca si locustele in agrii semenati, fara ca sé fia infrenati de cătra cei mai mari, — preatnoi D-dieu cercetéza cu noua plaga pre poporulu séu, asiá incātu nu i-au remasu nice cea mai mica schinteia de sperantia pentru unu venitoriu mai felice.

In 17. Juniu, a. c. erupse tempestade inforatoria, bubuiturile susu in atmosfera erau asemenea cu acelle, cari prevestescu eruptiune vulcanica; acésta scena cutriera-toria, avendu durata mai bine de trei ore, si impreunata fiindu cu ploia si ghiacia, ca si care d'icu betranii că n'au mai vedutu, au nimicitu tota recolt'a d'in estu annu, si asiá campulu, care semená, cu nescari gradine inforite, e devastatu cu totulu, sub durat'a tempestadei in mai multe locuri, si dealuri au alunecatu in distantia forte mare josu; acesta sorte trista au ajunsu preste mai multe cemmune.

Sé amintescu si ce-va imbucuratoriū.

In diu'a a trei-a a S. Rosalie se tiēnu essamele la scol'a confessionala d'in Aghiresiu, cu care occasiune unu copilasiu abiá de 9. anni bine ventá pre D. Protopopu prin una vorbire bine simfita si petrundiatoria, micutiulu oratoru spre supriinderea totoruru-a, — că-ci érá si ospeti de facia, — ac-centuá cu tota poterea cuventulu séu: Scienti'a e potere, prin scientia, — istori'a ni-e martura, — popora mice s'au inaltiatu, prin ignorantia celle mari au decadiutu.

Dupa aceste au urmatu respunsurile, cari au fostu precātu numai se pote acceptá de la asemenea basti, scriisorile inca preste acceptare. Spre inchiare éra-si rostí una fetitia o vorbire, in care epuna necasurile cu cari au avutu parinti a se luptá in estu annu plinu de suferintie, dar pre venitoriu promitu mai multu etc. pre faciele presentiloru poteai ceti indestullire generala.

Nu mai pucina lauda, ca Aghiresianulu, *)

merita pentru progressulu facutu cu invetiacei si zelosulu docente d'in Totelecu Adamu Majoru, care ca pedagogu in Blasiu dedesee doveda de eminentele salle facultati.

Continuati precum ati inceputu voi zelosi invetiatori că-ci numai asiá facandu, se voru realisá cu ajutoriulu lui Ddieu, dorintiele nostre pentru unu viitoriu stralucitu. D....

In Romani'a intre judetiele cari au fostu mai multu bantuite de grandina, aflamu după „Romanulu“ ca sunt urmatóriele: Ilfovu, Prahov'a, Buzéu, Romnicu-Saratu, Putna, Dambovit'a, Argesiu, Muscellu, Oltu si Romnicu-Valcei.

Viniile din dealulu Dragasiani au suferitu forte multu. Assemenea si in Prahov'a mai mult. dealuri, intre cari Tintea, Malaesici, Gagenii, au perdutu mai totu rodulu.

VARIETATI.

(Unu satu cofundatu.) Aflamu că in diua do 3 spre 4 Juniu, comun'a Dejoiu d'in plas'a Oltetiulu-de-susu, districtulu Romnicu-Valcii, s'a afundatu la adancime de 3 stangeni. Locuitori n'au suferitu nimicu, că-ci cu trei dille mai nainte fugissera din satu, ingroditii de unu viuetu care se audiá neintreruptu. O parte din case s'au surpatu. („Rom.“)

† Necrologu Ioanu Demetroviciu, Elen'a Demetroviciu, veduvita Nicodinoviciu Liuba Demetroviciu marit. Popoviciu cu sociulu seu Alessiu Popoviciu advocatu in St.-Ann'a vechia, dimpreuna cu fii: Emili'a Popoviciu marit Serbu si sociulu ei Teodoru Serbu protonotariu cottensu in Aradu, Aureli'a Popoviciu marit. Vulcanu dimpreuna cu sociulu ei Josifu Vulcanu redactor diu-ariulu „Famili'a“, Silvi'a si Elena Popoviciu in numele lor propriu si allu consangeniiloru cu nemagaista dorere adducela cunoscentia publica, mórtea multu iubitului frate, cumnatu respective unchiu Arseniu Demetroviciu fostu negotiatoriu in Pest'a, carele după unu morbu indelungatu in estate de 54 de anni la St.-Ann'a vechia in 19. Juniu 1. Juliu 1874 a incetatu d'in vietia. Fla-i tierrin'a usióra!

† (Necrologu.) Mortea crudela éra rupse frulu unei fiintie tinere si nobile. Laur'a Popu nasc. Hubanu, soci'a dlui V. Popu asa. la trib. din Satu-mariu nu mai vietuesce. Repausat'a fú un'a dintre acelle romane rare d'in cottulu Satu-mariu, care se mandri de limb'a si natiunalitatea s'a. Dorimu ca dorerea profunda a barbatului sé fia alinata, éra repausatei memoria eterna.

(Diariulu „Obzor“) d'in Zagrabia de câte ori publica morteas catarui-va omu totdeuna pune si numele medicului, carele l'au curatu. Medicii in furorea lor mai că nu venineza pre redactoru pentru crudela gentilitia.

(Societatea „Petru Maioru“) a teneriloru romani din Bpest'a tiēnu in Dominec'a trecuta siedinti'a sa de inchiare. Secretariulu ceti reportulu séu despre intreg'a stare a societatii. Comitetulu in frunte cu zelosulu presiedinte addusse societatea intr'o stare florida atátu in privinti'a materiala, cătu si spirituala.

Exempla trahunt. Precum suntemu informati d'in districtulu Cetáti-de-Petra, comitetulu districtualu voiesce a schimbá respective a se amestecá in treburile basericesci analogu fratiloru d'unu sange satumareni.

Indreptare. In Nr. 47. „Fed.“ pag. 479. Col. 4. Alin. 3. vers. 9. după „numele“ a se adauge „constructoriulu loru.“ — „N'am permisus acest'a“ etc. ceea ce se supplinesce pentru ca frazea sé alba intiellesulu deplinu. Red.

Respunsuri. Dlui Avr. Stoianu Alba-Jul'i'a: Primitu si improccollatu. — Amiculu D... P... Nanhidisielu: Multiamita pentru offertulu amicabile. Negressitu

*) A carui nume Dl. Corr. l'au uitatu a-lu comunicá. Red.

sunt de interessu. In bibliothecela d'acoi nu se affla. Fragmentele melle sunt Correspondentie autentice intre Cosiutu si Lancu, prin urmare unu episod d'in dram'a cea mare. Publicarea se incepe in Nr. 50. salutare fratiesca. Red.

Revista comerciala. Bpest'a, 7. Jul. Prospectele unui secerisiu bunu si produce rezultatele salle pre piati'a comerciala. Pretiulu gráului, care scadiusse in septemanele trecute se urcă cu căti-va cruceri d'in cauza, că gráulu de vendutu érá pucinu. Gráulu de la Tis'a de 83 pundi 200 mesuri cu 6.80, — d'in Banatu 83 p. 700 m. 6.63, — d'in Romani'a 79 p. 13.800 m. 4.70, — Porumbulu 2500 cent. cu 3.98 — ovesulu 1200 m. cu 2.78.

Dupa informatiuni private pretiulu gráului — pre langa imbiare pucina — s'au urcatu cu 5 cr. centenariulu; s'au vendutu 15,000 cent. gráu d'in Romani'a de 79—80 p. cu 4.80—95 cr. — Secar'a si ordiulu nu este cercatu. Pretiulu prombulu si ovesulu neschimbatu.

* (Dni Munteanu si Solomonu,) profesori la Blasiu, au scosu la lumina o carte intitulata: „Educatiunea si instructiunea generala“, pentru parinti, invetiatori si toti cei de dorescu inaintarea culturai poporului. Pretiulu 1 fl. 50 cr.

(Dlu Vasiliu Indre,) advocatu in Siomcutamare si-a incredintiatu de socia pre domniórá Maria Selesiu, fic'a protopopu lui protestantu din Seini. Cunun'a se va tiēne la 22 Juliu. „Fam.“

Invitatiune. Essamenele la scol'a principala gr. cath. d'in Reginulu-Sasescu se voru tiēne in diu'a de 10/22 Juliu, an. cur. — la cari subscriesulu prin acest'a in numele Onor. Directiuni scol. si a collegiloru ivetiatori am onore a invitá pre Onor. Publicu din locu si giuru, precumu si pre toti interessatii a luá parte. Mai alessu sunt rogati a ne onorá cu presentia loru onorabili parinti ai copiiloru atátu cei d'in locu cătu si d'in comunele mai departate.

Reginulu-Sasescu in 5. Juliu, 1874.

Georgiu Maioru
Invetiatoriu prin.

Concursu.

Postulu invetiatorescu la scol'a rom. gr. cath. confessionala, in comun'a Domnului, situata in comitatulu Soloocului-de-mediulocu prin abdicarea fostulu invetiatoriu devenindu vacante, prin acest'a se publica concursu. — Emolumintele impreunate cu acestu postu invetiatorescu sunt urmatoriile:

1 Lefa invetiatorescu in bani gat'a 240 fl. adeca douesute patrudieci fl. v. a. care summa se solvedia in rate din cass'a Comunala.

2 doi stangini lemne de focu.

3 pamentu aratoriu estravillanu de 600 st. □

4 Cuartiru commodu cu doue chilie si una camera in edificiu scolei dinpreuna cu gradina de legumi forte buna. — Doritori de a occupá acestu postu invetiatorescu sunt avisati, — ca recursele loru provădite cu decumintele neces. se la substerna pre diu'a de 10 augustu, a. c. st. n. la senatulu scolasticu confes. in Domninu, érá diu'a alegerei este 16. Augustu. — de sine intiellegandu-se, cumca recurrentii, carii voru fi depusu essamele de qualificatiune, negressitu voru fi preferiti.

Domninu la 5. Juliu 2874.

D'in insarcinarea comitetulu scolasticu

Joane Popu,
presied. comit. scol.

Sciri mai noue.

Vienn'a, 6. jul. „Montagsrevue“ confirma scirea că principele Milanu allu Serbiei va sosí la 12. l. c. in Vienn'a de unde va merge a salutá pre imperatulu si imperatessa la Ischl unde totu atunci se va afflá si imper. Germaniei. — Pre principele l'insociesce

in calletori'a sa ministrulu pres. Ma noviciu.

Paris, 6. jul. legitimistii spera ajutoriulu stangei a poté resturná misteriuulu inca in sied. de marti, crede inse că Mac-Mahon nu va pre eventual'a demissiune a cabinetulu.

Madridu 4. jul. 300 lucratoru minele (baiasi) de la Almad'a revtandu uccisera pre inspectorulu si nira greu pre unu ingeniuru. — Pnou'a reserva statulu armatei ispan se va urocá la 200,000 ostasi.

Brussel'a 6. jul. Consulta congressulu intern. se voru incepe 28. jul. c. in localitatea ministeriu affaceriloru straine. Voru partecipa delegati ai diferiteloru guverne.

Posnania, 6. jul. cercetarile cute in cas'a lui Ianicevschi si la niculu Grandke in 4. l. c. au fostu scopu d'a se gasi plenipotentia Pontu celui data lui Ianicevschi pentru adnistrarea Archieceselor de Posna si Gneseu, Ianicevschi marturisí că posede plenipotentia, care inse nu potú gasi.

Paris, 6. jul. „Journal de Paris“ scrie: cu finea siedintiei de mane se p intemplá dissolverea Adunarii nat. Buffet (presied.) este resolutu a curori ce discursu care, prin sustinere popunerii d'a se restabili numai dec monarchia, ar tinde sé periclitaze testatea lui Mac-Mahon.

Madrid 6. jul. 5000 carlisti atacara urbea Ternel (in Arragonia) dera focu suburbiulu, au fostu inse spinsi cu perdere de 40 morti, 100 cativi si multi raniti.

Vienn'a 7. jul. Imperatulu principele de corona Rudolfu au pleca la Ischl. — Imp. Vilhelmu sosepe la jul. in Salisburgu de unde in 12. pleca la Ischl. — Aducele Albreplecá asta di la Varsavia; va ceru mai multe porturi de mare russesce va assiste la câte-va essercitie navalle flotei rus.

Vienn'a, 7. jul. Diariulu „N. Lib.“ i-se telegrafeza d'in Constanti pole: Domineca se intemplara in subbiele Galat'a si Stambulu conflicte in Greci si Judani; unu copilu de grufu uccisu si arruncatu in mare; poli restabili ordinea.

Vienn'a, 8 Jul. Bar. Ceschi locu nintele d'in Triestu d'in punctu de dere sanitariu si-ceru demissiunea, c dobendi impreuna cu titulu de colariu irtimu. In loculu lui se denumi Pino siefulu provincialu. Mai depa Alesani cons. decute se denumi de provincialu in Bucovin'a si Widm cens. locutenitiei din Merovi'a este numitu de siefulu Carantaniei.

Burs'a de Vienn'a, 4 Jul. 1874.

Metallice 5%	69
Imprumutulu nat. 5%	73
Sorti din 1860	108
Actiunile banci	977
Actiunile instit. de creditu	161
Obligatiuni rurale ung.	59
„ „ Temisiane	74
„ „ Transilvane	141
„ „ Croato-slav.	76
Londonu	111
Argintu	105
Galbenu	532
Napoleond'or	8

ALESSANDRU ROMAN

Propriet., edit. si red. respundiat